

Ступак Анастасія,
викладачка Полтавської дитячої музичної
школи №3 імені Бориса Гмирі
(м.°Полтава)

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ В МУЗИЧНОМУ ВИКОНАВСТВІ

***Анотація.** У статті аналізується сутність інтерпретації в музичному виконавстві.*

***Ключові слова:** інтерпретація, музичне виконавство.*

Одним з основних питань, навколо якого вже багато років ведуться дискусії, є питання сутності музичної інтерпретації, що охоплює проблеми всебічного і глибокого пізнання художнього задуму композитора, якісного оволодіння художньо-виражальними засобами і виконавською технологією, правильного виконання творів відповідно до історико-стильових, національних, жанрових чи конкретно-творчих (манера письма композитора) особливостей.

Термін «інтерпретація» походить від латинського «interpretation» – роз'яснення, тлумачення, художнє тлумачення твору в процесі його виконання, розкриття ідейно-образного змісту виражальними і технічними засобами виконавського мистецтва.

Під музичним інтерпретуванням розуміється інтелектуально організована діяльність музичного мислення, скерована на розкриття виразового потенціалу музичного твору. Особливість музичного інтерпретування значною мірою визначається тим, хто є інтерпретатором, і яка ставиться при цьому мета, а до кола інтерпретаторів разом із композитором і виконавцем слід віднести слухача та транскриптора з одного інструмента на інший. Щоб знати, як озвучити нотний текст, виконавцю потрібно проникнути в його емоційний підтекст, воскресити в собі душевний процес, продуктом якого став певний твір.

Багатство вражень, переживань подій, почуттів, асоціацій, фантазій як життєвий досвід людини, зокрема музиканта, є тим джерелом естетичних

емоцій та інтерпретацій, що проявляються в музичній творчості композитора, виконавця, інтерпретатора-транскриптора, зрештою і слухача. Ф.°Бузоні зазначає: «У чийй душі життя не залишило сліду, той не опанував мову мистецтва» [4, с.°138].

Інтерпретуючи конкретний музичний твір, виконавець вносить свої емоції, розуміння характеру музичного твору, художнє бачення, відмінне від інших інтерпретаторів, одночасно не змінюючи художньої фабули твору.

Музика, змістом якої є настрої, емоції, у своєму відтворенні виконавцем потребує такого ж емоційного відгуку. «Можна досягти бажаної дії, тобто підтримати слухача в стані неослабної уваги і примусити його пережити то одну пристрасть, то іншу. Він (виконавець) обов'язково повинен сам відчувати всі ті афекти, які хоче пробудити у своїх слухачів. Він робить для них зрозумілими свої почуття і спонукає їх до співпереживання» [2, с.°13].

Музична творчість в особі творця і виконавця не є замкненим колом. За своєю комунікативною властивістю вона скерована на слухача, який індивідуально її сприймає та інтерпретує. Сприйняття музики – невід'ємна складова музично-образного пізнання дійсності. Більше того, сприйняття може бути відносно самостійною його формою. Ця самостійність проявляється, зокрема, в тому, що для багатьох осіб сприйняття – слухання, стає головним способом задоволення музичних потреб [1, с.°110].

У здійсненні процесу перекладення «інтерпретаційна позиція перекладача є опорним пунктом концепції перекладу. Проте перекладацька інтерпретація має бути адекватною та співзвучною з художньою фабулою оригіналу» [3, с.°9].

Інтерпретація, спираючись на виконавські традиції конкретного твору, може стати його новим прочитанням, новою версією, і якщо вона естетично самодостатня, художньо-оригінальна, то цю версію можна було б назвати «твором виконавця».

Саме до такої інтерпретації відноситься відомий вислів Ф.°Бузоні, що «виконання твору – також транскрипція». Інтерпретація «може полягати в

естетичному оновленні, розкритті нових виражальних можливостей твору» [5]. Тому виконавці по-різному інтерпретують один і той же твір, застосовуючи певні способи його відтворення і по-своєму розуміючи ідейно-емоційний зміст, проявляючи власний імпровізаторський талант.

Отже, у музичному виконавстві інтерпретація, в повному розумінні цього слова, слугує розкриттю виражального потенціалу музичного твору, його естетичному оновленню, розкриттю нових виражальних можливостей, пристосуванню до нових життєвих потреб, можливостей у створенні нового музичного твору на базі вже існуючого.

Список використаних джерел

1. Bach°С. Ph.°Е. Versuch uber die wahre Art das Klavier zu spielen. Beppen : Nabu Press, 2008. 110°s.
2. Busoni°F. The Essence of Music. Translated by Rosamond Ley. London:Rockliff, 1957. 163°p
2. КостюкА.°Г.°Сприйняття мелодії. Київ : Науковадумка, 1986. 176°с.
3. Москаленко°В.°Г. Лекції з музичної інтерпретації. Навчальний посібникКиїв, 2013. 249°с.
4. Москаленко°В.°Г. Творчий аспект музичноїінтерпретації. Київ, 1994. 156°с.

Тарасенко Андрій,
викладач Полтавської дитячоїхудожньої
школи ім.°Святослава Пашинського
(м.°Полтава)

ПРЕДМЕТ «СКУЛЬПТУРА» В ХУДОЖНІЙ ШКОЛІ

***Анотація.** В статті висвітлено питання навчання основам скульптури у художній школі, представлено мету, завдання, форми визначення результатів навчання учнів, видів поточного і підсумкового контролю.*

***Ключові слова:** скульптура, навички, технічні прийоми, асоціативно-*